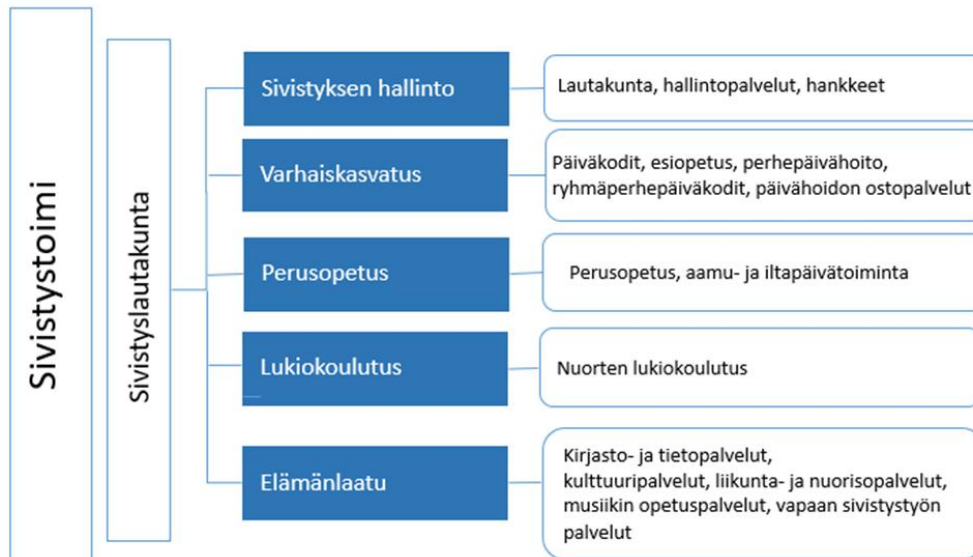

Sivistystoimi

Toimialan vastuhenkilö: Kasvatusjohtaja Pekka Kares

Toimialan tehtäväkaavio

Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, elämänlaadun vastuualueet ja hallinnon vastuualueet. Toimialan tehtävänä on tuottaa kasvatus-, opetus- ja koulutus- ja vapaa-ajan palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittymisen tukemiseksi. Päättävänä on toimivan ja taloudellisen peruspalveluverkoston avulla edistää ja vahvistaa kuntalaisten elämänhallintaa. Tavoitteen toteuttamisessa huomioidaan uudet tuottavuutta parantavat innovaatiot ja hyödynnetään laajan kolmannen sektorin mahdollisuudet. Keskeisintä on kuntalaisten omaehtoisen toiminnan aktivointi osallisuutta ja yhteisöllisyyttä hyödyntäen.

Toimialan katsaus raportointijaksolle

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen palveluverkkoselvityksen valmistelu on käynnistynyt. Palvelusihteereitä koskevat järjestelyt ovat tulleet voimaan 1.1.2025 alkaen ja sitä on tuettu valmennuksella. Sivistystoimen hallinnossa on toteutettu poissaoloista johtuvia sijaistusjärjestelyjä. Tasopalkkajärjestelmää rakennetaan palkkausryhmäkohtaisesti eri työryhmissä.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen tulneiden hakemusten perusteella palvelun tarve ei vähene odotetusti vuonna 2025. Varhaiskasvatushakemusten määrässä on alueellisia vaihteluita. Pohjoisen alueen varhaiskasvatushakemusten perusteella ei Häijään päiväkodin ylimääräisen ryhmän toimintaa pystytty lopettamaan 31.7.2025 vaan sen toimintaa jatkettiin toimintavuodelle 2025-26. Perusopetuslain uudistus on tullut voimaan 1.8.2025 ja koskee myös esiopetuksen tuen järjestämistä. Esiopetuksen tuen uudistaminen edellyttää ryhmäavustajien palkkaamista suunniteltua enemmän.

Perusopetus

Perusopetuksen toiminta on raportointijaksolla toteutunut suunnitellusti. Perusopetuslain uudistus hyväksyttiin 12/2024. Uudistus on tullut voimaan 1.8.2025 koskien tuen järjestämistä tuoden mukanaan mm. sitovia mitoituksia, jotka vaikuttavat opetusresursseihin ja käynnissä olevaan lukuvuosisuunnitteluun. Uudistusta ei huomioitu talousarviota laadittaessa. Lisäksi talousarvion jälkeen muutoksina on tullut Karkun ja Toukolan yhdysluokkien jakaminen

oppilasmäärästä johtuen 1.8.2025 alkaen. Edellisen raportoinnin jälkeen vielä yksi luokka (Tyrväänkylä) on jouduttu jakamaan oppilasmäärän muutosten vuoksi. Sivistyslautakunta linjasi talousarviosta poiketen kesätoiminnan toteutuksen kesäkuulle 2025. Nämä muutokset ja lakisääteiseen tuen järjestämiseen tarvittavat lisäresurssit tulevat aiheuttamaan perusopetuksen talousarvion ylityspaineen ja lisämäärärahan tarpeen. Säästötoimet tuntijaon ja tuntikehyksen leikkausten osalta on muilta osin laitettu käytäntöön.

Lukio

Lukion toiminta on toteutunut suunnitellusti raportointijaksolla.

Elämänlaatupalvelut

Liikunta- ja nuorisopalveluiden toiminta on toteutunut suunnitellusti. Talviliikuntapaikkojen osalta kausi jäi lyhyeksi vähälumisen ja lyhyen talven johdosta. Liikunta- ja nuorisopalvelut on aloittaneet liikuntapaikkojen määrän ja hoitotason tarkastelun. Nuorisotila Holvin vuokrasopimus on päättynyt ja toiminta siirretään MYK:in tiloihin. Lisäksi koulu- ja nuorisotyön yhteistyötä on kehitetty hankkeiden kautta. Rantasaunojen kesätoiminta toteutuu yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Kulttuuripalveluiden toiminta on toteutunut suunnitellusti. Henkilöstöresurssia on vähennetty ja toimintaa on sopeutettu mm. jätetty Ystävänpäivämessut järjestämättä, Kulttuuritalo Jaatsin toimistolla ei ole kiinteää aukioloaikaa asiakaspalveluun.

Kirjasto- ja tietopalveluiden toiminta on toteutunut suunnitellusti. Äetsän kirjaston omatoimilaitteiston vaihto aiheutti yllättävän pitkän käyttökatkon omatoimipalveluun.

Sastamalan Opiston ja musiikkiopiston toiminta on toteutunut suunnitellusti. Työllisyyttä edistävät digi- ja yritys- ja ammattikoulutukset aloitettiin maaliskuussa. Kotoutumiskoulutus jatkuu suunnitelman mukaisesti. Taidekoulu on perustettu ja sen toiminta on käynnistynyt 1.8.2025.

Selvitys suunnitelmakauden säästötoimenpiteiden toteutumisen tilanteesta toimialalla

Palveluverkon tarkastelu asukasmäärän ja oppilasmäärän vähetessä on käynnistetty sivistyspalveluissa.

Tuloskortti / Toimialan toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2025	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan edistäminen	Sastamalan liikkumissuunnitelman laatiminen	Liikkumissuunnitelma on laadittu. Toteutunut / ei toteutunut	Liikkumissuunnitelma kysely on toteutettu ja analysointi aloitettu. Liikkumissuunnitelma valmistuu vuoden vaihteessa 2025-26.	Toteutuu
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Talouden sopeuttaminen muuttuneeseen toimintaympäristöön sopivaksi.	Sivistystoimen palveluverkon päivittäminen	Sivistystoimen palveluverkkoselvitys on laadittu. Toteutunut / ei toteutunut	Sivistystoimen palveluverkkoselvityksen päivitys on aloitettu.	Toteutuu
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Digitaalisen osaamisen ja digitaitojen edistäminen kuntalaisille ja henkilöstölle	Tarpeen kartoittaminen ja tarpeen mukaisen koulutuksen järjestäminen.	Järjestettyjen koulutusten ja osallistujien määrä	Sastamalan Opisto on suunnitellut ja toteuttanut yhteistyössä työllisyyspalvelun kanssa seuraavat digikoulutukset	Toteutuu

				Digilaitteiden käytön alkeet 1,5 op Digitaaliset asiointitaidot suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä A 1,5 op Digitaaliset asiointitaidot suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä B 1,5 op Yhteensä 23 osallistujaa	
--	--	--	--	---	--

Tuloarviot ja määrärahat

Sivistystoimi	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Tot. %	Toteuma-	Määräraha-
Nettositova (1000 €)			muutokset	TA2025	6/2025	6/2025	ennuste	muutosesitys
Sitovuustaso: toimintakate, netto*							2025	
Toimintatuotot (+)	4 270	3 446	60	3 505	1 798	51,3 %	3 515	0
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-54 652	-55 298	- 558	-55 856	-27 274	48,8 %	-56 241	-360
Toimintakate, netto* (+/-)	-50 382	-51 852	- 498	-52 351	-25 477	48,7 %	-52 726	-360
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 330	- 520	0	- 520	- 216	41,5 %	- 520	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-50 712	-52 372	- 498	-52 871	-25 693	48,6 %	-53 246	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Oppimisen tuen uudistus, koulukuljetusten kustannusten kasvu, volyymimuutokset ja sijaistusjärjestelyt.

Määrärahamuutosesitys

Oppimisen tuen uudistus

Talousarviossa 2025 ei voitu huomioida loppuvuodesta 2024 hyväksyttyä perusopetuslain uudistusta. Laki on tullut voimaan 1.8.2025. Osa lain pykälistä tulee voimaan 1.8.2026 eli lukuvuosi 2025-2026 on ns. siirtymäkausia. Lakiuudistus sisältää perusopetuksessa koko tuen järjestämisen uudistuksen (opetussuunnitelma, toimintakulttuuri, mitoitukset, kelpoisuudet jne.). Lukiossa uudistus tulee vaikuttamaan erityisopetuksen resursointiin, tukiopetustuntien määrään ja itsenäisen opiskelun ohjaamiseen. Lukiokoulutuksessa opetus painottuu aikavälille elokuu-tammikuu, kun abiturientit opiskelevat päivittäin.

Paikallinen opetussuunnitelman ja opetusjärjestelyjen valmistelu on aloitettu syksyllä 2024. Muutoksen aikataulu on kuitenkin tiukka ja selvittäviä tulkintoja (OPH, OKM) lakiin sekä opetussuunnitelmien perusteet on saatu vasta kevään 2025 aikana. Uuden lukuvuoden aikana henkilöstöä edelleen perehdytetään ja muutoksia viedään käytäntöön. Edelleenkin ei siis voida tietää lopullisia uudistuksen vaatimia lisäresurssitarpeita. Resurssia on varauduttava lisäämään tarvittaessa myös kesken lukuvuoden (esim. mitoituksen aiheuttamat muutokset).

Oppimisen tuen uudistuksen myötä Sastamalassa lisätään erityisopetuksen resursseja perusopetuksessa ja lukiossa, tehdään lisäyksiä tuntikehykseen liittyen uudistuksen mitoituksiin ja oppimisen edellytyksiä tukeviin järjestelyihin, lisätään oppilaanohjausta ja tukiopetusta sekä lisätään koulunkäynninohjaaja oppilaskohtaista tukea varten.

Varhaiskasvatuksessa esiopetuksen tuen uudistaminen edellyttää resursointia ryhmässä toteutettaviin opetusjärjestelyihin ja tukimuotoihin.

Oppimisen tuen uudistuksesta johtuva lisämäärärahan tarve on 327.000 € (5 kk) vuodelle 2025.

Oppimisen tuen uudistuksesta aiheutuvia kustannuksia korvataan kunnille valtionosuuden perusosassa. Tarkkoja kuntakuntaakohtaisia tietoja ei ole saatavilla. Oppimisen tuen uudistukseen osoitettu valtionosuus on kuitenkin yleiskatteellista. Sastamalassa valtionosuudet ovat vähentyneet viime vuosina (esimerkiksi vuonna 2024 valtionosuudet vähenivät noin 2,1 milj.€ ja vuonna 2025 noin 1,2 milj.€ edellisvuoteen verrattuna, huomioiden työllisyyspalveluihin saatava lisäys). Valtionosuusjärjestelmään tehtävät muutokset eivät tosiasiallisesti lisää kuntien saamaa valtionosuutta, jolloin kuntien omarahoitusosuus oppimisen tuen uudistuksesta säilyy merkittävänä. Lakia on kuitenkin noudatettava täysimääräisesti riippumatta valtionosuuden kattavuudesta.

Sivistystoimen hallinto

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Talous- ja hallintopäällikkö

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimen hallintopalvelut toimi vastuualueiden johdon kumppanina vastaten toimialan toiminnan ja talouden seurannasta ja raportoinnista, sisäisestä laskennasta, talousarvion ja taloussuunnitelmien laadinnasta, hankinnoista, lautakunnan kokousten valmistelu- ja sihteeritehtävistä ja päätösten täytäntöönpanosta sekä sille osoitetuista muista yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Sivistyspalvelujen hallinnon vastuualue aloittaa toimintansa omana vastuualueenaan vuoden 2025 alussa. Hallinnon vastuualueen toimintamallia kehitetään suunnitelmakauden aikana. Hallinnon vastuualue mm. koordinoi sivistyspalvelujen hankkeita ja niiden omarahoitusosuudet on budjettivaiheessa budjetoitu tälle vastuualueelle.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Toimialan palvelusihteerit ovat siirtyneet hallinnon vastuualueelle 1.1.2025 alkaen ja palvelusihteereiden lähiesihenkilö on vaihtunut. Muutosta on tuettu muutosvalmennuksella kevään ja kesän aikana. Raportointijaksolla on useita pitkiä poissaoloja, joita varten on tehty sijaistus- ja muita järjestelyjä.

Tuloskortti / Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2025	Tila
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Perehtymissuunnitelman laatiminen sivistystoimen henkilöstölle	Yhteisten toimintamallien edistäminen sivistystoimessa.	Tarvittavat toimintamallit laadittu	Perehdytysuunnitelman valmistelua ei ole voitu tehdä.	Ei toteudu ☐

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	Toteuma 6/2025

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Sivistystoimen hallinto</i> Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 6/2025	Tot. % 6/2025	Toteuma- ennuste 2025	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	0	600	- 135	465	-0	0,0 %	499	0
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	0	-1 198	273	- 925	- 191	20,7 %	-1 128	0
Toimintakate, netto* (+/-)	0	- 598	138	- 461	- 191	41,5 %	- 629	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	0	- 598	138	- 461	- 191	41,5 %	- 629	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Määrärahamuutosesitys

Varhaiskasvatus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuushenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota laadukasta opetusta, hoitoa ja kasvatusta varhaiskasvatuskäisille lapsille. Varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuslain (628/1998) mukaista esiopetusta esiopetuskäisille lapsille. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikka järjestetään kaikille halukkaille varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaan. Varhaiskasvatus ja esiopetus perustuvat yhteistoimintaan lasten huoltajien kanssa ja osallisuutta vahvistetaan Varhaiskasvatuslain (540/2018) ja esiopetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus vastaa lasten kotihoidon- ja yksityisenhoidon tuesta, yksityisen palvelutuotannon palvelusetelipäätöksistä sekä toiminnan valvonnasta sääntökirjan mukaan sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista.

Sastamalan varhaiskasvatussuunnitelma on johdettu valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on juridisesti velvoittava asiakirja ja se toimii henkilöstön yhteisenä työvälineenä ja linjaa varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan. Asiakirja varmistaa toiminnan yhtenäisyyden ja lasten ja heidän perheidensä tasavertaisuuden.

Vuoden 2025 alkaessa varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kuuluu 14 kunnallista päiväkotia, 10 koulujen yhteydessä toimivaa esiopetusyksikköä, ryhmäperhepäiväkotia ja 20 perhepäivähoitajaa. Lisäksi Sastamalassa on kaksi yksityistä päiväkotia. Yksityinen palvelu on kunnallista palvelua täydentävää palvelua ja se lisää asiakkaille valinnan vaihtoehtoja. Yksityisten päiväkotien palveluissa käytetään palveluseteliä.

Varhaiskasvatuksen palveluiden ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan laatu varmistetaan panostamalla henkilöstön kouluttautumiseen, osallistumalla valtakunnalliseen kehittämistyöhön sekä työtä tukeviin verkostoihin. Tukea tarvitsevien lasten mahdollisuutta osallistua ja oppia toisten kanssa tuetaan yksiköissä kuuden varhaiskasvatuksen erityisopettajan avulla. Lisäksi varhaiskasvatus- ja esiopetuskäisten tuen tarpeeseen vastataan yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on noussut jyrkästi tultaessa vuodelle 2025. Osallistumisasteen arvioidaan kasvavan vielä korkeintaan maltillisesti. Samalla varhaiskasvatuskäisten määrä vähenee usealla kymmenellä henkilöllä. Toimintaa supistetaan suunnitelmakauden aikana mahdollisuuksien mukaan. Talousarviovalmistelun yhteydessä on arvioitu, että koko vuoden 2025 aikana palvelutarve vähenee 50:llä paikalla. Seuraavaa toimintakautta suunniteltaessa palvelutarpeesta laaditaan erillinen selvitys, jonka perusteella erikseen päätetään palveluverkkoa koskevat ratkaisut.

Pehulan monipalvelukeskus valmistuu vuoden 2025 lopulla, joten Pehulan esiopetus tulee saamaan uudet toimintatilat. Alueen varhaiskasvatus siirtyy uusiin tiloihin vuoden 2026 puolella.

Toiminnanohjausjärjestelmä eVaka otetaan käyttöön, jolla mm. kehitetään huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Suunnittelilla oleva perusopetuksen tuen uudistus kohdistuu myös esiopetukseen ja astuu voimaan todennäköisesti vuoden 2025 aikana.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Pohjoisen alueen varhaiskasvatushakemusten perusteella ei Häijään päiväkodin ylimääräisen ryhmän toimintaa ei pystytty lopettamaan 31.7.2025 vaan sen toimintaa jatketaan toimintavuodelle 2025-26.

Esiopetuksen tuen uudistaminen edellyttää ryhmäavustajien palkkaamista suunniteltua enemmän.

Varhaiskasvatukseen tulleiden hakemusten perusteella näyttää siltä että vuonna 2025 palvelun tarve ei vähene odotetusti. Varhaiskasvatushakemusten määrässä on alueellisia vaihteluita.

Tuloskortti / Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2025	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Sähköisen asioinnin edistäminen asiakasperheiden arjen sujuvoittamiseksi	Toiminnanohjausjärjestelmä eVaka otetaan käyttöön edistämään varhaiskasvatuksen/esiopetuksen ja huoltajien välistä yhteistyötä	eVaka on otettu käyttöön. Toteutunut/ei toteutunut Henkilöstöä perehdytetty järjestelmän käyttöön. Toteutunut/ei toteutunut	Käyttöönottotiedot 01102025 koulutus elo-syyskuu	Toteutuu osittain
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Kestävän kehityksen edistäminen	Edellisenä vuonna päivitetyn Sastamalan varhaiskasvatuksen kestävän kehityksen suunnitelman jalkauttaminen	Sastamalan varhaiskasvatuksen kestävän kehityksen suunnitelma on jalkautettu henkilöstölle. Toteutunut/ei toteutunut	toteutunut	Toteutuu
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen	Esiopetussuunnitelman päivittäminen ja henkilöstön kouluttaminen	Esiopetussuunnitelma on päivitetty. Toteutunut/ei toteutunut Henkilöstöä on koulutettu ja perehdytetty. Toteutunut/ei toteutunut	toteutunut henkilöstön koulutus 05082025	Toteutuu

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	Toteuma 6/2025
0-7v ikäluokka 31.12.	1 152	1130	1 105	1024 arvio 12/2025 1094
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, ostopalveluiden piirissä, palvelusetelillä ja esiopetuksessa.	853	802	780	vaka 647 täydentävä vaka 66
Esiopetusikäisten ikäluokka (+ 2-vuotinen esiopetus)	202	190	163	30.5.2025 tilanteessa 190 1.8.2025 tilanteessa 167
Lasten kotihoidontuen piirissä + osittainen hoitoraha	116 + 67	105 + 73	105+45	116 + 53
Yksityisenhoidon tuen piirissä + palvelusetelien määrä	128	124	113	3 + 120

Tuloarviot ja määrärahat

Varhaiskasvatus Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 6/2025	Tot. % 6/2025	Toteuma- ennuste 2025	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	906	538	62	600	407	67,9 %	591	0
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-15 480	-15 890	- 158	-16 048	-7 626	47,5 %	-16 043	-54
Toimintakate, netto* (+/-)	-14 574	-15 352	-96	-15 448	-7 219	46,7 %	-15 452	-54
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-17	-31	0	-32	-11	36,0 %	-31	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-14 591	-15 383	-96	-15 480	-7 230	46,7 %	-15 483	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Pohjoisen alueen varhaiskasvatushakemusten perusteella ei Häijään päiväkodin ylimääräisen ryhmän toimintaa pystytty lopettamaan 31.7.2025, vaan sen toimintaa on jatkettu toimintavuodelle 2025-26.

Esiopetuksen tuen uudistaminen edellyttää ryhmäavustajien palkkaamista suunniteltua enemmän ja ne eivät sisälly talousarvioon. Lisämäärärahaa on haettu kahteen ryhmäavustajaan. Lasten pedagogisten selvitysten ja tuen asioiden vahvistumisen jälkeen, tarvitaan näiden kahden ryhmäavustajan lisäksi vielä kaksi ryhmäavustajaa lisää eli yhteensä neljä ryhmäavustajaa.

Määrärahamuutosesitys

Määrärahaesitys neljälle ryhmäavustajalle esiopetusryhmiin on 54.000 € / 5kk.

Perusopetus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Kati Heikkilä

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetuksen vastuualueen tehtävä on perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestäminen oppivelvollisuusikäisille Sastamalassa asuville lapsille ja nuorille. Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa oppilaille jatko-opintokelpoisuuden. Opetus järjestetään valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden sekä paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskeluhuollon palveluista koulukuraattoripalvelut, koulupsykologipalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut tuottaa Pirkanmaan hyvinvointialue. Monialainen yhteistyö toteutuu osana perhepalveluverkoston toimintaa. Perusopetus tuottaa hyvinvointialueelle kehitysvammaisten lasten erityishuoltona toteutuvan loma-ajanhoidon ja aamu- ja iltapäivähoidon.

Perusopetusta annetaan Sastamalassa vuoden 2025 alkaessa 14 koulussa, joista 11 on alakouluja, kaksi yläkouluja ja yksi yhtenäiskoulu (vl 1–9). Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 10 koululla. Varhaiskasvatus vastaa esiopetuksesta. Esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän päivähoiton järjestämisessä sekä esi- ja alkuopetuksen niveltämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä. Erityisopetusta järjestetään osa-aikaisena erityisopetuksena ja pienryhmäopetuksena. Sastamalan perusopetuksessa järjestetään joustavaa perusopetusta (JOPO) 7.–9. luokan oppilaille, joiden oppivelvollisuuden suorittaminen on vaarassa esimerkiksi heikon opiskelumotivaation tai runsaiden poissaolojen vuoksi. Vaativan erityisen tuen tukiluokat (alakoulun ja yläkoulun luokat) vastaavat tuen tarpeeseen niiden oppilaiden kohdalla, jotka eivät edes vahvoin tukitoimenpitein muuten selviydy koulussa ja jotka tarvitsevat monipuolista tukea. Mikäli nuorten työpaja Rotvalli ei saa haettua rahoitusta, tarkastellaan kaupungin mahdollisuutta jatkaa toimintaa omalla rahoituksella.

Laadukkaat ja ajantasaiset perusopetuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, olemalla mukana valtakunnallisessa kehittämistyössä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt. Tuen järjestämisellä ja oppilashuollolla vahvistetaan kaikkien oppilaiden mahdollisuutta oppia.

Vuoden 2025 opetuksen kehittämisen painopisteitä ovat mm. kestävä kehityksen edistäminen, yhteisöön kuulumisen vahvistaminen, ehkäisevä päihdetyö sekä oppilaiden terveellisten elämäntapojen edistäminen ja fyysisen toimintakyvyn kehittäminen. Monipuolisella kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden harrastusmahdollisuuksia.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Perusopetuksen oppilasmäärä laskee oppilasennusteen mukaan lukuvuonna 2025-26 noin 100 oppilaalla lukuvuoteen 2024-25 verrattuna. Tämä vaikuttaa myös oppilasmäärän mukaan kertyvään valtionosuuteen. Lisäksi valtion erityisavustukset vähenevät ja yleiset kustannukset ovat kasvaneet. Säästö- ja sopeutustoimina esitetään tuntijaon muutosta, tuntekehityksen leikkaamista, koulunkäynninohjaajien määrän vähentämistä sekä kulujen karsimista. Marttilan koulun toiminta lakkaa 1.8.2025. Vuoden 2025 aikana on myös laadittava perusopetuksen palveluverkkoselvitys osana koko sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelmaa.

Pehulan monipalvelukeskus valmistuu vuonna 2026 ja Sylvään ja Äetsän yhdistyminen toteutuu syksyllä 2026. Maahanmuuttajien opetuksen osalta ennustettavuus on valmistavan ja S2-opetuksen osalta edelleen haastavaa.

Perusopetuslain tuen uudistus on valmistelussa valtioneuvostossa ja tulee vaikuttamaan merkittävästi opetuksen järjestämiseen esimerkiksi mitoitusten kautta, joka tulee lisäämään henkilöstöresursseja ja tuntikehystä 1.8.2025 alkaen. Tähän ei ole voitu kuitenkaan tehdä vielä varauksia talousarviossa, koska valmistelu on valtakunnallisesti vielä kesken. Paikallinen valmistelu tehdään kevään 2025 aikana.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Perusopetuksen toiminta on raportointijaksolla toteutunut suunnitellusti.

Perusopetuslain uudistus hyväksyttiin 12/2024. Uudistus tulee voimaan 1.8.2025 koskien tuen järjestämistä tuoden mukanaan mm. sitovia mitoituksia, jotka vaikuttavat opetusresursseihin ja käynnissä olevaan lukuvuosisuunnitteluun. Uudistusta ei huomioitu talousarviota laadittaessa. Lisäksi talousarvion jälkeen muutoksina on tullut Karkun ja Toukolan yhdysluokkien jakaminen oppilasmäärästä johtuen 1.8.2025 alkaen. Edellisen raportoinnin jälkeen vielä yksi luokka (Tyrväänkylä) on jouduttu jakamaan oppilasmäärän muutosten vuoksi. Sivistyslautakunta linjasi talousarviosta poiketen kesätoiminnan toteutuksen kesäkuulle 2025. Nämä muutokset ja lakisääteiseen tuen järjestämiseen tarvittavat lisäresurssit tulevat aiheuttamaan perusopetuksen talousarvion ylityspaineen ja mahdollisen lisämäärärahan tarpeen. Säästötoimet tuntijaon ja tuntikehyksen leikkausten osalta on muilta osin laitettu käytäntöön.

Tuloskortti / Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2025	Tila
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Kestävän kehityksen edistäminen	Kestävän kehityksen teemoja huomioidaan opetuksessa ja opetuksen järjestämisessä. Kestävä kehitys näkyy koulujen arjessa pedagogiikassa, valinnoissa, oppilaiden osallisuudessa ja esim. erilaisissa teemapäivissä.	Kestävän kehityksen teemat on nostettu lukuvuosisuunnitteluun lv. 2025-26 suunnitelmiin. Toteutunut/ei toteutunut Opettajille ja johtajille on järjestetty teemasta koulutusta ja ohjausta. Toteutunut/ei toteutunut Oppilaita on osallistettu kestävän kehityksen teemojen käsittelyyn (osallisuuden toimintamallien mukaisesti) Toteutunut/ ei toteutunut.	Kestävän kehityksen teemat on nostettu lukuvuosisuunnitteluun lv. 2025-26 suunnitelmiin. Erllistä koulutusta ei ole vielä voitu järjestää (tuen uudistuksen koulutukset vieneet koulutusaikaa) Oppilaita on osallistettu kestävän kehityksen teemojen käsittelyyn.	Toteutuu osittain ■
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Koulupoissaolojen vähentäminen ja koululäsnäolon tukeminen	Koulupoissaolot ovat vähentyneet vuoteen 2024 verrattuna	Koulupoissolotilasto, poissaolojen vähentyminen vuoteen 2024 verrattuna	Yleisesti yläkoulujen poissaolot ovat nousseet, vaikka koululäsnäolon edistämiseksi on tehty suunnitelmallista työtä. Poissaolot kertyvät enimmäkseen terveydellisten syiden poissaoloista. Alakouluissa poissaolot ovat vähentyneet. On mahdollista olettaa, että suunnitelmallinen työ tuottaa nopeammin tulosta pienempien oppilaiden ja heidän vanhempiensa keskuudessa. Poissaoloihin puuttuminen on jatkuvaa työtä ja	Toteutuu osittain ■

				toimintamallien edelleen kehittämistä.	
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen	Opetussuunnitelma on päivitetty ja toiminta jalkautettu kouluihin. Perusopetuslain mukaiset toimintamallit tuen järjestämisen osalta ovat käytössä kaikissa kouluissa 8/2025 alkaen. Peruskoulun ja toisen asteen nivelvaiheen tuen parantaminen.	Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on laadittu ja jalkautettu kouluihin. Henkilöstö on perehdytetty uudistukseen. Nivelvaiheessa koulun keskeyttäneiden määrä ja näiden oppilaiden koulupolun jatkumisen onnistuminen.	Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on laadittu ja jalkauttaminen on alkanut. Toimintamalleja edelleen kehitään lukuvuoden 2025-26 aikana. Henkilöstöä on perehdytetty uudistukseen. Perehdytys jatkuu syksyllä 2025.	Toteutuu ■

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	Toteuma 6/2025
Sastamalan oppilaskohtaiset kustannukset (ilman sairaalaopetusta ja vammaisopetusta)	10 968	11 193	11 000	Raportoidaan tp:n yhteydessä.
Oppilasmäärä vl 1-6 (20.9.)	1 448	1414	1 318	Raportoidaan 20.9.2025 tilanteen mukaan.
Oppilasmäärä vl 7-9 (20.9.)	792	809	784	
Oppilasmäärä perusopetus yht.	2 240	2223	2 102	Raportoidaan 20.9.2025 tilanteen mukaan.
Opetusryhmien keskikoko vl 1-6	14	14,4	15	Raportoidaan tp:n yhteydessä.
Opetusryhmien keskikoko vl 7-9	15	16,1	16	Raportoidaan tp:n yhteydessä.

Tuloarviot ja määrärahat

Perusopetus Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 6/2025	Tot. % 6/2025	Toteuma- ennuste 2025	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	1 824	1 611	118	1 730	718	41,5 %	1 715	0
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-27 650	-27 735	- 456	-28 191	-13 872	49,2 %	-28 407	-279
Toimintakate, netto* (+/-)	-25 826	-26 123	- 338	-26 461	-13 154	49,7 %	-26 692	-279
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-55	- 280	0	- 280	-95	34,0 %	- 280	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-25 881	-26 403	- 338	-26 741	-13 249	49,6 %	-26 972	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoiikkeamat

Oppimisen tuen uudistuksen vaatimat resurssilisäykset, koulukuljetusten kustannusten kasvu ja ryhmien jakaminen. Hyvinvointialueelta laskutettava tulo tulee merkittävästi vähenemään muuttuneen vammaispalvelulain myötä (aamu- ja iltapäivätoiminnan kulut). Vastaavasti aamu- ja iltapäivätoiminnan laskutuksen piiriin tulee lisää perheitä. Kokonaisvaikutus näkyy syksyn aikana.

Määrärahamuutosesitys

Lisämäärärahan tarve tuen uudistuksen ja volyymimuutosten osalta, yhteensä 279.000 euroa (5 kk).

Lukiokoulutus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: vt. Rehtori Kristiina Vuorinen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Lukiokoulutus jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen ja riittävien valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Sastamalan lukiokoulutus tarjoaa monimuotoisia lukio-opintoja nuorille. Lisäksi Vammalan lukio tarjoaa lukio-opintoja ammatillisessa koulutuksessa oleville kahden tai kolmen tutkinnon suorittajille. Myös Vammalan lukion perusvaltionosuudella rahoitettavat lentopallon ja shakin valmennuslinjat ovat osa opiskelumahdollisuuksien laaja-alaisuutta. Lukiokoulutuksessa edistetään kaikkien urheilijoiden tavoitteellisen urheilu-uran ja lukio-opintojen yhdistämistä erityisellä opintosuunnitelmalla.

Vammalan lukio on laadukas yleislukio, jonka tavoitteena on taata opiskelijoilleen hyvät lähtökohdat jatko-opintoihin ja työelämään. Laadukkaan opetuksen lisäksi toiminnassa kiinnitetään huomiota tulevaisuuden työelämässä vaadittuihin itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitoihin. Kansainvälinen toiminta on suunnitelmallista, aktiivista ja jatkuvaa. Lukiokoulutuksessa tehdään aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

Vammalan lukio tarjoaa niin laajat opiskelumahdollisuudet, ettei opiskelijan tarvitse hakeutua suurempien kaupunkien lukioihin. Kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät lukiokurssit tai valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot tarjotaan lähiopetuksena opiskelijoille vuosittain tai ainakin kerran lukio-opintojen aikana. Vammalan lukion toiminnassa korostuu kansainvälisyys.

Laadukkaat ja ajantasaiset lukiokoulutuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, seuraamalla valtakunnallista kehittämistyötä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt sekä riittävän laaja opetustarjonta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Vammalan lukiossa tarjotaan laadukasta opetusta ja keskitytään edistämään hyvinvointia, joka edistää oppimista ja hyvien jatko-opinto- ja työelämävalmiuksien saavuttamista. Monipuolisella ja laajalla opintojaksotarjonnalla varmistetaan, että oman kaupungin lähilukiossa on mahdollista rakentaa omannäköinen lukiopolku.

Varaudutaan valtakunnallisiin lukiokoulutusta koskeviin muutoksiin, kuten oppimisen tuen uudistukseen ja erityisopetuksen laajenemiseen lukiokoulutuksessa. Varmistetaan, että henkilöstön osaaminen on ajantasaista ja vastaa lukiokoulutuksen tavoitteisiin.

Tehostetaan lukiokoulutuksen markkinointia valtakunnallisesti ja lähialueilla etenkin lisäämällä näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Kevätlukukausi 2025 on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tuloskortti / Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2025	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Ohjauksen käsikirjan laatiminen	Ohjauksen toimintamallit hyvinvoinnin vahvistamisen ja oppimisen tuen järjestämisen	Ohjauksen käsikirja on valmis ja otettu käyttöön.	Ohjauksen käsikirjan laatiminen on aloitettu.	Toteutuu

		näkökulmasta on kehitetty. Hyvinvointia ja sosiaalisten taitojen kehittymistä tukevat toimintamallit on koottu ohjauksen käsikirjaan.	Toteutunut / ei toteutunut Henkilöstö on perehdytetty Toteutunut / ei toteutunut	Henkilöstölle on järjestetty perhedystä uusiin toimintamalleihin.	
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen toimintamallien jalkauttaminen	Lukiolain mukaiset toimintamallit oppimisen tuen järjestämiseen on kuvattu ohjauksen käsikirjassa. Opetussuunnitelma on päivitetty.	Oppimisen tuen järjestämisen toimintamallit on kuvattu ohjauksen käsikirjassa. Toteutunut / ei toteutunut Henkilöstö ja opiskelijat on perehdytetty. Toteutunut / ei toteutunut	Opetussuunnitelma on päivitetty vastaamaan 1.8.2025 voimaan tulevaa lainsäädäntöä. Ohjauksen käsikirjan laatiminen on aloitettu. Henkilöstölle on järjestetty koulutusta oppimisen tuen uudistuksesta. Perehdytys uusiin toimintamalleihin on aloitettu.	Toteutuu
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Sähköisen asiainnin laajentaminen	Laajennetaan opiskelijoiden ja huoltajien mahdollisuuksia hoitaa lukiokoulutukseen liittyviä asioita sähköisesti. Kehitetään Wilmassa käytettäviä sähköisiä lomakkeita.	Wilman sähköisillä lomakkeilla voi hoitaa keskeiset lukiokoulutuksen hakemukset. Toteutuu / ei toteudu	Opiskelijoiden sähköistä asiointia on lisätty.	Toteutuu

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	Toteuma 6/2025
Opiskelijat, nuorten lukiokoulutus	267	277	285	288
Opiskelijat, ammattilukio	7	8	10	10
Opetusryhmien keskikoko	-	22,8	26	-
Kevään ylioppilastutkinnon yleisarvosana	-	4,40	4,35	4,48
Kustannukset e / opiskelija (ilman ammattilukiolaisia)	9 440	9280	8817	-

Tuloarviot ja määrärahat

Lukiokoulutus Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 6/2025	Tot. % 6/2025	Toteuma- ennuste 2025	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	402	17	2	19	189	1 017,9 %	17	0
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-3 065	-2 530	- 161	-2 691	-1 370	50,9 %	-2 662	-27
Toimintakate, netto* (+/-)	-2 663	-2 513	- 160	-2 673	-1 181	44,2 %	-2 645	-27
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-24	-16	0	-16	-7	42,2 %	-16	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-2 687	-2 529	- 160	-2 688	-1 188	44,2 %	-2 661	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Ylioppilaskokeiden alustavan arvioinnin korvausperusteiden muuttuminen työehtosopimuksessa lisää palkkakuluja. Syksyllä 2025 aloittavien opiskelijoiden arvioitua suurempi lukumäärä lisää yhden opetusryhmän ja vaikuttaa henkilöstökuluihin, oppimateriaalikuluihin sekä leasing-kuluihin. Näihin valtuusto myönsi lisämäärärahan kesäkuun kokouksessa.

Oppimisen tuen muutos 1.8.2025 alkaen vaatii lisäresurssia, jotka eivät sisälly talousarvioon.

Määrärahamuutosesitys

Oppimisen tuen uudistus 27.000 € / 5 kk.

Elämänlaatu

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Kasvatusjohtaja Pekka Kares

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Elämänlaadun vastuualueen tehtävänä on järjestää ja mahdollistaa kuntalaisille vapaa-aikapalveluita, jotka luovat pohjaa henkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tukevat kasvua, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Toiminta ulottuu kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin. Lasten ja nuorten palveluiden osalta vastuualueen toiminta on keskeinen osa perhepalveluverkostoa.

Sastamalan musiikkiopisto tuottaa laadukkaita musiikinopetuspalveluja fokuksen ollessa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisessa opetuksessa. Sastamalan Opisto tuottaa laadukkaita vapaan sivistystyön palveluita tarjoten kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon ja elinikäiseen oppimiseen. Osa opetustunneista kohdennetaan työllisyyttä ja elämänhallintaa tukeviin koulutuksiin. Sastamalan Opisto järjestää kotoutumiskoulutusta maahanmuuttajille, joiden kotoutumisohjelmaan kotoutumiskoulutus on kirjattu.

Kirjasto- ja tietopalveluja tarjotaan kirjastolain (1492/2016) 6 §:n mukaan: tarjotaan pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpidetään monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistetään lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, tarjotaan tietopalvelua ja ohjausta tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Liikunta- ja nuorisopalvelut yhdistyivät yhdeksi toimintayksiköksi 1.1.2021. Liikuntapalveluiden tehtävät määritellään liikuntalaissa (390/2015) ja nuorisopalveluiden tehtävät nuorisolaissa (1285/2016). Liikunta- ja nuorisopalvelut järjestävät monipuolisesti maksuttomia ja/tai edullisia hyvinvointia edistäviä palveluita kaiken ikäisille kuntalaisille. Yksikön tehtäväkenttään sisältyy mm. liikuntapaikkojen hoito- ja kunnossapito tehtävät sekä varaukset, uimaopetus ja vesiliikunta sekä muu ohjattu liikuntatoiminta, kerho- ja leiritoiminta, yksilö- ja pienryhmätyö, nuorisotilatyo, liikuntaneuvonta- ja terveysliikunnan järjestäminen sekä erityisryhmien liikunnanohjaus. Toiminnassa painottuu järjestöjen ja seurakuntien kanssa tehtävä tiivis yhteistyö sekä kuntalaisten osallisuuden tukeminen (mm. seuraparlamentin järjestäminen ja nuorisovaltuuston ohjaaminen).

Kulttuuripalveluiden tehtävät määritellään kuntien kulttuuritoimintalaissa (166/2019). Kunnan tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä taiteelliselle työlle ja toiminnalle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa, edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Palveluverkkoselvityksen laatiminen elämänlaadun palveluista osana sivistyspalveluiden palveluverkkoselvitystä. Ulkoliikuntapaikkojen määrän ja hoitotason tarkastelu. Yhteistyön tiivistäminen nuorisotyön ja koulujen kesken mm. tilaratkaisujen osalta. Liikunta- ja nuorisopalveluiden yksilö- ja ryhmätoiminnan määrän sopeuttaminen käytettävissä olevaan henkilöstöresurssiin suhteutettuna. Rantasaunatoiminnan siirtäminen kolmannen sektorin hoidettavaksi.

Sastamalan Opiston tuntimäärän vähentäminen ja toiminnan supistaminen ja tähän liittyen opetustilojen karsiminen. Jatkossa osa opetustunneista kohdennetaan työllisyyttä tukevien ja elämänhallintaa edistävien kansalaistaitojen koulutukseen. Sastamalan Opisto jatkaa kotoutumiskoulutuksen järjestämistä syksyn 2024 pilottijakson jälkeen. Kotoutumiskoulutuksesta voidaan saada 100% valtionosuus, joka maksetaan 2 vuoden viiveellä.

Kulttuuripalveluiden myöntämiä avustuksia tarkastellaan. Kirjasto- ja tietopalveluiden henkilöstömäärän väheneminen vaikuttaa mm. lähikirjastojen virkailijapäivien vähenemiseen.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Palveluverkkoselvityksen päivitys on aloitettu.

Liikunta- ja nuorisopalvelut on aloittaneet liikuntapaikkojen määrän ja hoitotason tarkastelun. Nuorisotila Holvin vuokrasopimus on päättynyt ja toiminta siirretään MYK:in tiloihin. Lisäksi koulu- ja nuorisotyön yhteistyötä on kehitetty hankkeiden kautta. Rantasaunojen kesätoiminta toteutuu yhteistyössä 3.s sektorin kanssa.

Kulttuuripalveluiden henkilöstöresurssia on vähennetty ja toimintaa on sopeutettu mm. jätetty Ystävänäpäivämessut järjestämättä, Kulttuuritalo Jaatsin toimistolla ei ole kiinteää aukioloaikaa asiakaspalveluun.

Tuloskortti / Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2025	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen ja vahvistaminen.	Kehitetään järjestöyhteistyön käytäntöjä toimialojen yhteistyönä. Palveluista tiedottaminen selkokielellä ja muilla kohderyhmien ymmärtämillä kielillä. Viedään elämänlaatupalveluita osaksi jo olemassaolevia tai käynnistyviä kohtaamispaikkoja, (esim. lähitori, ohjaamo, yhteisöneuvonta, Vintti) ja lisätään palvelutietoisuutta.	Toteutuu/ ei toteudu	Sastamalan Opiston on toteuttanut koulutuksen Osaamispaaja A & B 2 op, yhteensä 15 osallistujaa keväällä 2025. Koulutus toteutettiin Ohjaamon tiloissa ja se oli suunniteltu erityisesti Ohjaamon asiakaskunnan tarpeet huomioiden. Opiston kurssitoimintaa on esitelty ohjaamon asiakkaille sekä työllisyyspalvelu henkilöstölle ja asiakkaille. Liikunta- ja nuorisopalveluiden sekä Ohjaamon välisen yhteistyö kehittäminen aloitettu. Kirjaston palveluita on esitelty työllisyyspalveluiden asiakkaille. Pirhan yhteisöneuvonta ja Lähitori toimivat pääkirjastolla. On laadittu Sastamalan kaupungin kulttuurisuunnitelma 2025-2029. Sivistyslautakunta on hyväksynyt suunnitelman huhtikuussa.	Toteutuu osittain

Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten palveluihin kiinnittäminen.	Kohderyhmän tavoittaminen. Tuetaan koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten aikuisten vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia.	Toteutuu/ ei toteudu	Perintövaroja on käytetty nuorten työpaja Rotvallin asiakkaiden harrastuskokeiluihin.	Toteutuu
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä	Kuntalaisten aktivoiminen, koulutuksiin tavoittaminen	Työllistymistä tukevien ja kansalaistaitoja kehittävien koulutusten järjestäminen.	Koulutusten ja koulutuksiin osallistujien määrä.	Sastamalan Opisto suunnitteli ja toteutti yhteistyössä työllisyyspalvelun kanssa koulutuksen Yrittäjyyspaja 1,5 op, yhteensä 7 osallistujaa. Opisto on järjestänyt lukuisia työkykyä ylläpitäviä ja kehittäviä kursseja.	Toteutuu

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	Toteuma 6/2025
Asiakaskäynnit	1 035 263	1 025 000	750 000	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Järjestöavustusten määrä, euroa/asukas	9,18	10,38	8	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Opistojen opetustuntien määrä: Musiikkiopisto Sastamalan Opisto	28 717	27 165	27 500	13 487 (sis. kotoutumiskoulutus)
Elämänlaatupalvelut; käyttötalouden nettomenot/asukas	313	312	315	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Kirjasto- ja tietopalvelut; kokonaislainausmäärä	434 347	431 283	430 000	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä

Tuloarviot ja määrärahat

Elämänlaatu Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 6/2025	Tot. % 6/2025	Toteuma- ennuste 2025	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	1 139	680	13	693	484	69,8 %	693	0
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-8 458	-7 946	-56	-8 001	-4 215	52,7 %	-8 001	0
Toimintakate, netto* (+/-)	-7 319	-7 266	-42	-7 308	-3 731	51,1 %	-7 308	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 234	- 193	0	- 193	- 103	53,3 %	- 193	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-7 553	-7 459	-42	-7 501	-3 834	51,1 %	-7 501	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Nuorten työpa Rotvalliin toiminnan vakiintuminen ja työntekijöiden siirtyminen 80% työajasta 100%.

Kuntosalien ja ulkoliikuntapaikkojen valvontakamerajärjestelmän päivitys 15.000€, pyritään kattamaan talviliikuntapaikkahoidosta säästyneillä menoilla.

Määrärahamuutosesitys